

ACTIVITATS FINALS

Compleció d'oracions amb CD

12 Completa els espais amb un d'aquests sintagmes, de tal manera que els verbs tinguin sentit complet: *les espelmes, els jugadors de l'equip rival, gens de gana, reixes, un desig, res, el treball de recerca, mal, dues entrades de tribuna, els ulls, festa, m'.*

- a El proper dilluns farem ▲.
- b Totes les cases d'aquest carrer tenen ▲ a les finestres.
- c Tots els alumnes han presentat ▲.
- d Tanca ▲, pensa ▲ i bufa ▲.
- e Ara no tinc ▲; no menjaré ▲.
- f Hem aconseguit ▲!
- g No ▲ imitis més!
- h Abans del partit, vam saludar ▲.
- i Nosaltres no faríem ▲ ni a una mosca.

Construcció d'oracions en veu passiva

13 Construeix aquestes oracions en veu passiva. Després, indica quin és l'element que fa la funció de CD a l'oració en veu activa.

- a El soci de l'Enric va robar els diners de l'empresa.
- b La Berta recordava tots els esdeveniments.
- c Els organitzadors de la festa inflaran els globus.
- d La Carla sempre guanya els torneigs de tennis de terra batuda.
- e La mare ha preparat entrepans per a tots nosaltres.
- f El David i la Queralt han aprovat avui l'examen d'anglès.
- g El Martí condueix camions de gran tonatge.
- h Ara mateix explicaré aquests problemes.

Identificació del CD

14 Aquests eslògans publicitaris contenen un CD, en forma de SN o de pronom feble. Subratlla'l i comprova que ho és construint l'oració en veu passiva (si és possible).

- a Redbull et dona ales.
- b El meu estómac ja no m'odia.
- c Rexona no t'abandona.
- d Ell mai no ho faria.
- e Santa Coloma té nom de dona.

Compleció de SV formats per verbs transitius

15 Tots els verbs d'aquestes oracions són transitius malgrat que no portin CD. Per comprovar-ho, completa els SV amb un SN que pugui fer aquesta funció.

- a El meu cosí està estudiant.
- b Avui dibuixarem.
- c Visca! Hem guanyat!
- d Ja has menjat?
- e Escolteu!
- f El Josep no fuma.
- g L'Íngrid sovint llegeix.
- h Tu sempre exageres!

Distinció entre verbs transitius i verbs intransitius

16 Indica si els verbs d'aquestes oracions són transitius o intransitius. En cas de dubte, pots consultar el diccionari.

- a La teva jaqueta m'agrada molt.
- b Hem vist la representació de *L'auca del senyor Esteve*.
- c Noi, tot el dia rondines!
- d Li va pegar un bon mastegot.
- e El Cesc ja ha fet tretze anys.
- f El tren circula amb retard.
- g Les mercaderies van arribar ahir.
- h La clienta va demanar una síndria al venedor.
- i Algú m'ha pispat el mòbil!
- j Ara no riguis!

Identificació de CI i CD

17 Subratlla els sintagmes o els pronoms que puguin fer la funció de CI. Després, quan sigui possible, substitueix-los pel pronom *li*.

- a El Carles va dedicar el gol del partit a la seva nova amiga.
- b No confiïs mai cap secret a l'Adrià.
- c Demanaren informació més específica a la persona responsable.
- d Hem telefonat a la delegada del curs.
- e L'Aina explicà un conte als nens petits.
- f He portat aquests llibres per al teu germà.
- g Li han regalat un videojoc nou.
- h Corregiu les errades als vostres companys.

ACTIVITATS FINALS

- 18 En totes les oracions de l'activitat 17, a més de CI, hi ha CD. Identifica'l.

Identificació de les funcions dels pronoms febles de 1a i 2a persona

- 19 Els pronoms febles de 1a i 2a persona (*em, ens, et i us*) poden fer tant de CD com de CI. Per reconèixer quina funció fan, prova de substituir-los per una 3a persona del singular (*el, la, els, les* en cas que siguin CD, i *li*, en cas que siguin CI).

- a No **em** diguis res més.
- b Això **ens** ha causat molts problemes.
- c La teva mare **t'**ha castigat, oi?
- d Us diré la veritat si **m'**escolteu atentament.
- e La Patrícia no **ens** coneix?
- f **Us** estimo moltíssim.
- g Ahir **et** vaig deixar diners.
- h **Us** portaré un regal.
- i **M'**han donat tota la raó.

- 20 Digues si els pronoms destacats a la cançó «Glòria per tu», de Sau, fan de CD o CI. Comprova-ho substituint-los pel pronom corresponent de 3a persona del singular.

Tu que **m'**haves vist caure a terra,
tu que sempre **m'**has trobat
en les nits de lluna plena
dormint en el teu sofà.

Tu **m'**ajudes sense presses,
si cal deixes el que tens,
m'obres sempre casa teva
perquè no em quedi al carrer.
Glòria, glòria per tu!

Tots els anys que hem viscut, **els** he guardat
amagats al meu calaix,
sempre tindrè un lloc on anar-**te** a buscar
si mai **et** trobo a faltar.

Ens fem vells, però no hi ha pressa,
entre copes **em** vas dir,
col·locats quasi com sempre,
sense un duro però amb estil.

No desitjo una altra cosa,
el meu món, els meus amics
i la vida no **em** fa nosa
mentre tingui un ros als dits.

Glòria, glòria per tu!

Tots els anys que hem viscut, **els** he guardat
amagats al meu calaix,
sempre tindrè un lloc on anar-**te** a buscar
si mai **et** trobo a faltar.

Sau, «Glòria per tu».

Reflexió sintàctica a partir d'un cartell publicitari

- 21 Respon les preguntes següents, relacionades amb aquest anunci publicitari.

- a Quins complements verbals trobem a l'eslògan?
- b El verb *recicla* és transitiu o intransitiu? Per què?
- c Subratlla els verbs que hi ha en aquest fragment i digues si són copulatius o predicatius i, en aquest cas, transitius o intransitius:

Cada vegada que separeu **un envàs** i **el** diposites al contenidor corresponent, **li** estàs donant **una vida nova**: així de fàcil, així de pràctic. Per això, la teva col·laboració és **fonamental**.

- d Quin és el subjecte de cadascun d'aquests verbs?
- e Quina funció hi fan els elements que hem escrit en negreta?

un envàs	
el	
li	
una vida nova	
fonamental	

- f Forma oracions amb el verb transitiu *dipositar* i diferents complements directes que tinguin la mateixa estructura que aquesta: *Diposita **els diaris i revistes** al contenidor blau.*